

Lubań, 04.01.2021 r.

Informacja o sytuacji w rolnictwie na koniec grudnia 2020 r.

Dane stacji meteorologicznej w Lubaniu – grudzień 2020

Średnie temperatury na wysokości 2 metrów		
I dekada	0,4	°C
II dekada	2,8	°C
III dekada	1,7	°C
Średnia miesięczna	1,63	°C na wys. 2 metrów

Opady m-c		
I dekada	0	mm
II dekada	1,6	mm
III dekada	24,8	mm
Suma opadów	26,4	mm

Najwyższa temperatura	18.12.2020	6,9°C
------------------------------	-------------------	--------------

Najniższa temperatura	02.12.2020	-2,9 °C
------------------------------	-------------------	----------------

I Produkcja roślinna

Zboża:

W grudniu w pojedynczych przypadkach wysiano ostatnie plantacje pszenicy po burakach. Najczęściej wybierano formy ozime, lecz docierały do PODR informacje o założonych plantacjach z wysianą pszenicą przewódkową. Spadek temperatur w drugiej połowie miesiąca spowodował zatrzymanie wegetacji w większości zasiewów. Niestety warunki obecne (ponowny wzrost temperatur, długotrwałe opady deszczu) spowodowały, że w niektórych regionach województwa mamy do czynienia z tzw. zjawiskiem „pełzającej wegetacji”. Obserwując odkryte plantacje (symboliczne opady śniegu) widoczne są:

- symptomy porażenia roślin przez choroby.
- skutki pojawienia się szkodników np. ploniarki albo mszyc.
- chlorozy roślin występujące placowo

Przyczyny wystąpienia chloroz mogą mieć podłoże kompleksowe (brak jednej przyczyny). Najczęściej są wynikiem niedoboru azotu (wyczerpany z gleby przez długą wegetację lub wypłukany w głąb profilu) i mikroelementów (Miedź Mangan), lub stresów wywołanych czynnikami abiotycznymi (przymrozki) lub błędami w agrotechnice.

Rzepak:

Podobnie jak w przypadku ozimin część zasiewów zahamowała wegetację część znajduje się w „wegetacji pełzającej”. Większość plantacji analizowanych przez pracowników PODR obecnie składa się z roślin w fazie rozety 6-10 liści. Obecnie na plantacjach obserwuje się małe porażenie

roślin przez choroby oraz spore zachwaszczenie tam, gdzie zrezygnowano z jesiennego zabiegu herbicydowego.

Zarówno w przypadku zbóż jak i rzepaku do prawidłowego przygotowania się do okresu spoczynku niezbędnym jest stopniowy, a nie drastyczny spadek temperatury (hartowanie) połączony z opadami śniegu, które stworzą barierę ochronną dla zimujących roślin.

II Produkcja zwierzęca

Trzoda chlewna

Średnia cena trzody chlewnej klasy E w państwach UE (bez UK) wyniosła w listopadzie 135,11 euro za 100 kg i była niższa niż w październiku o 3,63%. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego średni spadek cen trzody chlewnej wyniósł 27,55%. Cena w Polsce jest niższa od średniej w UE o 11,5%. W odniesieniu do października 2020 roku ceny prawie wszędzie, oprócz cen w Szwecji i na Węgrzech uległy obniżce. Najbardziej spadły na Cyprze, Łotwie oraz na Litwie (ponad 10%). Więcej natomiast płacono producentom we Francji. Porównując sytuację do cen sprzed roku, ponad 30% spadki cen zanotowano w Rumunii, na Słowacji, Cyprze, w Niemczech, Holandii, Polsce, na Łotwie, Litwie oraz Belgii.

Cena tuczników w Polsce w listopadzie stanowiła 89,5% średniej ceny płaconej w krajach UE. Lepszy stosunek ceny mamy do Niemiec, 94,1%, ale nasza konkurencyjność obniżyła się względem Danii i wyniosła 80,3%.

Ceny skupu świń według klasyfikacji SEUROP (masa ciepła bita) w trzecim tygodniu listopada spadły średnio o 13,1% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego miesiąca. Najbardziej obniżyła się cena klasy R - o 15,5%. W porównaniu z tym okresem w roku 2019 ceny skupu były niższe średnio o 35%. Cena skupu wg masy ciała osiągnęła poziom 4.04 zł i była niższa o 8,6% w porównaniu z miesiącem poprzednim oraz o 31.4% w porównaniu z listopadem roku 2019. To niestety nie koniec obniżek cen. W pierwszym tygodniu grudnia średnia cena skupu świń według klasyfikacji SEROP wyniosła 8005 zł/tonę (MPC) i była niższa o 38,46% niż rok wcześniej. Cena skupu świń wg wagi żywej wyniosła 3,84 zł/kg i również była niższa niż rok wcześniej o ponad 38%.

Polska produkcja wieprzowiny ciągle musi borykać się ze starymi problemami, z których czołową jest panująca w naszym kraju od lat epidemia ASF. Zachwiała ona silną pozycją polskiego rynku trzody chlewnej. Sporym problemem jest wystąpienie pierwszych punktów ogniskowych choroby na zachodzie kraju, który głównie zaopatruje w mięso Niemcy. Towarzysząca pandemia koronawirusa, z kolei doprowadziła do załamania gospodarczego (zamknięcie obiektów gastronomicznych). Pandemia wpłynęła także na pogorszenie wskaźników eksportowych polskiej wieprzowiny.

W dalszym ciągu w gospodarstwach trzodziarskich na terenie całego województwa odbywają się kontrole Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej związane z bioasekuracją ASF. Wydawane są też decyzje o likwidacji stad, głównie dotyczy to stad mniejszych. W większych hodowlach tam gdzie świnię stanowią znaczną część dochodu rolnika zauważa się wyraźne polepszenie zabezpieczenia gospodarstw i przestrzeganie zasad bioasekuracji. Rolnicy którzy otrzymali **zakaz utrzymywania świń** w związku z nie spełnianiem zasad bioasekuracji mogą składać wnioski do ARiMR (nabór ciągły) o rekompensaty za zaprzestanie produkcji.

Nastroje wśród hodowców cechują się dużą ostrożnością i nadal część likwiduje stada, chociaż większe hodowle chcące nadal prosperować i inwestują w bioasekurację. Rolnicy zdają sobie sprawę, że brak spełnienia wymogów bioasekuracji – może skutkować wygaszeniem produkcji trzody

Ceny zebrane przez pracowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego (23.12.2020 r.)

Lp.	Powiat	Cena w zł/kg żywca (bez vat)		
		wieprzowego	wołowego	drobiu
1	Człuchów	3,40-3,50	6,70-7,60	-
2	Słupsk	-	-	3,00-
3	Tczew	3,40	5,80-7,50	-
4	Starogard Gdański	3,40	5,00-7,00	-
5	Kościerzyna	3,30	6,50-7,00	-
6	Chojnice	3,30-3,50	6,00-7,50	-
7	Kartuzy	3,20	6,50-7,50	3,50
8	Wejherowo	3,20	7,00	-
9	Kwidzyn	3,60	6,00-7,00	-
10	Sztum	3,40-3,50	5,00-7,00	-

Średnie ceny netto zakupu świń rzeźnych za wagę żywą za okres: 14.12.2020 - 20.12.2020 r.

CENA [zł/kg]			
MAKROREGIONY	2020-12-20	13.12.2020	Tygodniowa zmiana ceny [%]
POLSKA	3,91	3,87	0,99
REGION PÓLNOCNY	3,94	3,88	1,39
REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI	3,96	3,92	0,99
REGION POŁUDNIOWO-WSCHODNI	3,91	3,89	0,50
REGION ZACHODNI	3,85	3,81	0,96

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

* Cena zakupu żywca wieprzowego S-P razem obliczona na podstawie cen za żywca wg masy poubojowej ciepłej (MPC) przy użyciu przelicznika GUS wynoszącego 0,78.

TOWAR	CENA [zł/kg]					Zmiana ceny [%] w stosunku do:			
	aktualna	tydzień temu	miesiąc temu	rok temu	2 lata temu	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Trzoda chlewna	3,91	3,87	4,04	6,30	4,18	1,0%	-3,1%	-37,9%	-6,4%

ZMIANA ROCZNA

POLSKA	CENA		Roczna zmiana ceny [%]
	[MPC] zł/tonę		
	2020-12-20	22.12.2019	
klasa S	5 103	8 215	-37,9
klasa E	5 057	8 101	-37,6
klasa U	4 709	7 759	-39,3
klasa R	4 268	7 411	-42,4
klasa O	3 555	6 663	-46,6
klasa P	3 270	6 243	-47,6
S-P Razem	5 014	8 078	-37,9

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

- masa poubojowa ciepła [MPC]

**Dane Biuletynu „Rynek zbóż” Wydawca: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
Departament Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych 00-930 Warszawa ul. Wspólna 30**

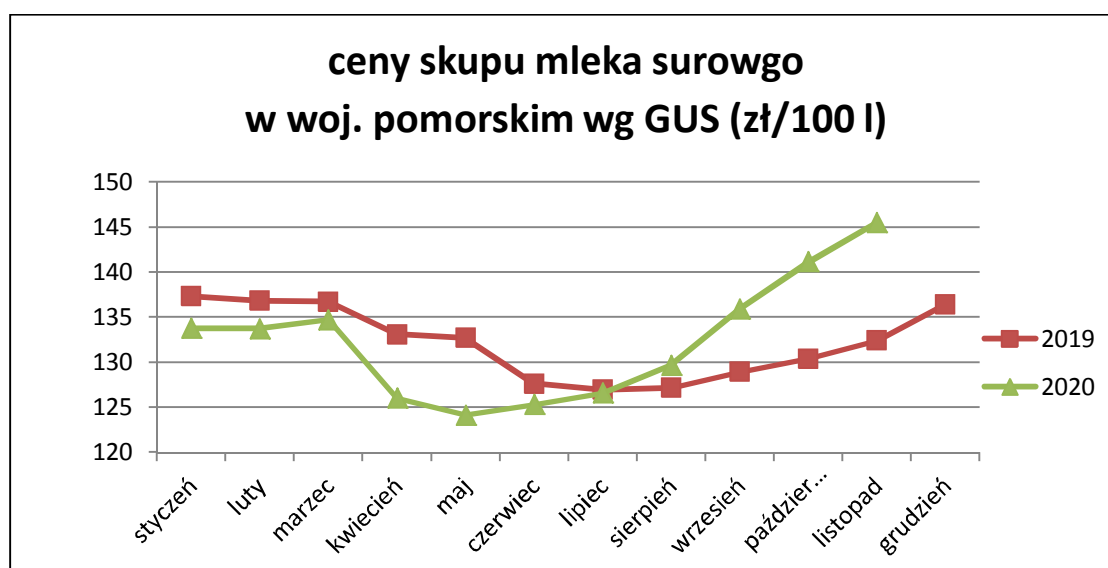
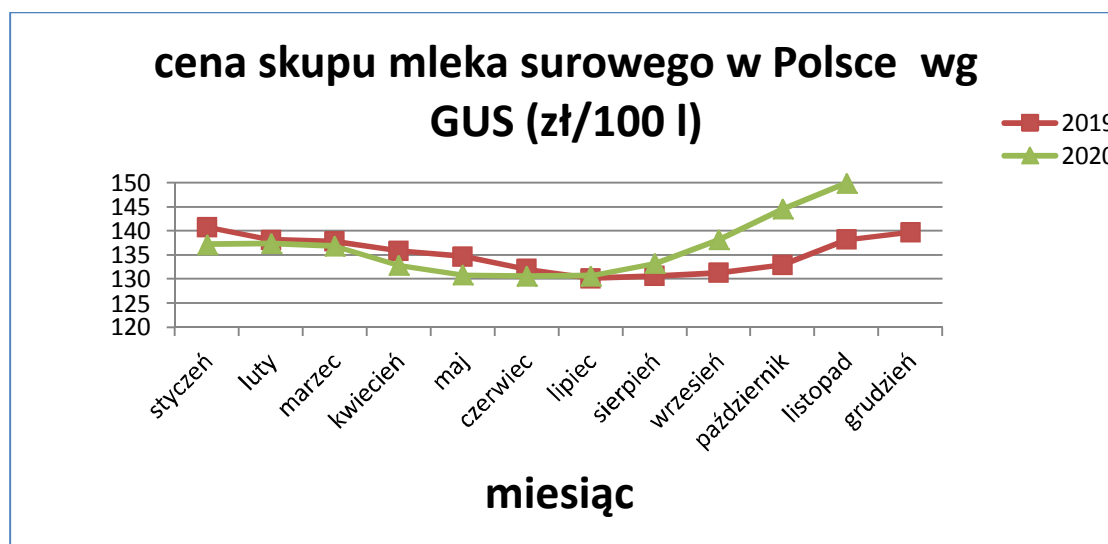
Rynek mleka i żywca wołowego

Według Głównego Urzędu Statystycznego średnia cena skupu mleka w Polsce w listopadzie br. wynosiła 149,98 zł/1hl i była o 3,73% wyższa od ceny płaconej w październiku (144,59 zł/1hl) i również wyższa, o 8,51% w porównaniu do listopada 2019 r. (138,22 zł/1hl).

W naszym województwie wg GUS średnia cena skupu mleka w listopadzie br. wynosiła 145,53 zł/1hl i była o 3,09% wyższa niż w październiku (141,17 zł/1hl) i o 9,9% wyższa od ceny z listopada ubiegłego roku (132,42 zł/1hl). W poszczególnych powiatach ceny skupu mleka kształtują się w granicach 1,25 - 1,46 zł/l. Jak zawsze cena jest zróżnicowana, zależna przede wszystkim od wielkości dostaw i od mleczarni. Podobnie jak w ubiegłych latach, w drugiej połowie roku ceny mleka nadal rosną. Część mleka od naszych producentów odbierana jest przez mleczarnie z województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, a tam ceny skupu są najwyższe w Polsce:

- podlaskie – 160,94 zł/1hl,
- warmińsko-mazurskie – 154,68 zł/1hl.

Średnie ceny skupu mleka surowego w Polsce (wyk. 1) i w naszym województwie (wyk. 2) w roku bieżącym i 2019 wg GUS.

Ceny skupu żywca wołowego kształtują się na poziomie ostatnich tygodni, z lekkimi wzrostami. Firmy skupujące bydło na terenie naszego województwa płacą netto do 4,50-5,00 zł/kg za wybrakowane krowy i od 6,00 do 7,00 – 7,60 zł/kg za jałówki i byki. Za sztuki ras mięsnych i ich krzyżówki można wynegocjować wyższe ceny. Wg informacji tygodniowej (14.12 – 20.12.2020r.) Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW średnie ceny zakupu wg wagi żywej w Polsce i w regionie północnym, do którego zaliczane jest nasze województwo, kształtują się następująco:

kategoria bydła	cena zakupu waga żywa (zł/kg)	
	Polska	region północny
bydło ogółem	6,45	5,65
bydło 8-12 m-cy	6,57	-
byki 12-24 m-ce	7,31	6,60
byki > 24 m-cy	7,22	6,98
krowy	4,99	4,78
jałówki > 12 m-cy	6,77	6,11

III. Inne spostrzeżenia, problemy

- ✓ Przedłużono nabory wniosków na działania: rozpoczęcie działalności pozarolniczej i RHD. Zainteresowanie w przedłużonym terminie powoli wygasało. Decydującym czynnikiem jaki wpływał na przystąpienie do naboru „Premia na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” okazał się wymóg przejścia z KRUS do ZUS, który zniechęcał zainteresowanych naborem.
- ✓ Rolnicy wykazywali duże zainteresowanie naborem wniosków: „Pieniądze na zakup komputera dla dziecka z rodziny rolniczej” oraz „Pomoc dla producentów trzody chlewnej którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z COVID-19”.